

Edustajien arviot vanhusneuvoston toimikaudesta 2023-2025

Vanhusneuvoston asema, rooli ja vaikuttamismahdollisuudet

Kuinka vanhusneuvostotyöskentelyä tulisi kehittää?

- Vanhusneuvoston vastaus suosituksen pitäisi olla reilusti ennen puheenjohtajan nuijanlyöntiä. Tällöin jos on aihetta puheenjohtaja voisi hyvissä ajoin selvittää onko tällä ehdotuksella vaikutusta hallituksen päätökseen. Tämä tietenkin vie aina jonkin verran aikaa, jos ei viikkoja niin ainakin muutaman päivän. Tämä olisi yksi tärkeä asia tämän porukan mielipiteen kuulemiseksi.
- Puheenjohtajistotyöskentelystä olisi suotavaa siirtyä työvaliokuntamalliin, eli laajentaa työskentelyä valmistelevaa ryhmää vielä yhdellä vanhusneuvoston jäsenellä. Kaupunginhallituksen sekä kaupungin eri toimialojen edustajien roolia tulisi tarkentaa nykyisestä keskinäisen viestinnän ja tiedonkulun kehittämiseksi
- Vanhusneuvostossa on aika monta jäsentä joiden mukanaolo on passiivista. Aktiivista otetta vaikuttamistoimielimen työskentelyyn kaipaasi heiltäkin. Jäsenten valinnassa pitäisi kiinnittää huomiota aktiiviseen haluun vaikuttaa ikäihmisten olosuhteisiin ym.
- Ehkä kannattaisi kokeilla vapaata jäsenten välistä keskustelua esim. Whatsapp ryhmänä, jolloin se valmistaisi päätöksentekoa kokouksessa? Se antaisi mahdollisuuden kysyä tarkemmin epäselvistä asioista? Olisiko liian työläs väline?

Arvio onko kaupunki turvannut vanhusneuvostolle riittävät toimintaedellytykset.

- Viitaten edelliseen vanhusneuvostolla ei ole oikein mahdollisuuksia eikä tietoa vaikuttaa esillä olevaan kysymykseen.
- Tärkein toimintaedellytys on pysyvä ja osaava työntekijä, jolla on riittävästi työaikaa käytettävissä vanhusneuvostotyöskentelyyn. Tämä on toteutunut mielestäni melko hyvin (kauden aikana kuitenkin 3 työntekijää).

- Vantaan kaupunki on antanut kohtuulliset mahdollisuudet vaikuttamistoimielimelle. Toivoisin enemmän ennaltaehkäisevään valmisteluun mukaan pääsemistä.
- Vanhusneuvosto on Kuntalain ja ”Vanhuspalvelulain” edellyttämä vaikuttamistoimielin ja lakien perusteella sillä on merkittävä mahdollisuus vaikuttaa päätöksen tekoon ikäihmisiä koskevissa asioissa jos sille suodaan oikeus nimetä läsnäolo- ja puheoikeudella edustajat lautakuntiin ja myös kaupunginhallitukseen ja -valtuustoon.
- Toimintaedellytykset on turvattu kohtuullisen hyvin. Merkittävä ja neuvoston roolia korostavaa olisi, että sille myönnettäisiin oma itsenäiseen käyttöön osoitettu määräraha esim. tutustumismatkoihin kolleganeuvostoihin.
- Vanhusneuvosto on tärkeä keskustelufoorumi ikääntyneiden asioista, jonka vaikuttamismahdollisuuksia tulee lisätä. Lautakuntien ja kaupungin päätöselinten tulisi ottaa huomioon päätösten teossa Vanhusneuvoston näkemys asioihin.
- On hyvä, että kokoontumiset on järjestetty kaupunginhallituksen kokoushuoneessa. Tarjoilu välipalaksi on ollut karua ja olisi ollut ystävällistä ja vanhusneuvoston työtä arvostavaa, että kauden loppukokouksen yhteydessä olisi voitu myös ruokailla.

Onko vanhusneuvoston vaikuttamistyö ollut oikea-aikaista?

- Saman vastauksen voisi antaa tähän kysymykseen, kuin edelliseenkin.
- Vaikuttamistyön pitäisi tapahtua varhaisemmassa vaiheessa. Asiat tuodaan vanhusneuvostoon valitettavasti usein niin myöhään, että muutosten teko ei ole enää mahdollista. Jotta tähän asiaan saataisiin korjausta, vanhusneuvostolla pitäisi olla edustus lautakunnissa sekä mahdollisuus osallistua valmistelutyöryhmiin nykyistä useammin
- Vaikuttamistyö on joiltain osin ollut jälkijunassa. Esim. Kaavoitusasiat.
- Oikea-aikaisuutta voisi lisätä. Ikäihmisiä aikaisemmin mukaan suunniteluun (terveyskeskukset, hoitolaitokset)
- Mitä tulee vaikuttamistyöhön, niin pidän sitä suhteellisen onnistuneena ja oikea-aikaisena.
- Kannanottopyynnöt ja tiedot suunnitelmista ovat tulleet usein myöhässä. Niitä on jouduttu kiireellä ja sähköpostikokouksina kokoamaan?

Yhteistyö toimijoiden kanssa

- Mielestäni toiminut hyvin, etenkin viranhaltioiden ja sihteerin kanssa.
- Kun neuvoston rivijäsenenä asiaa tarkastelen asiaa niin oletan yhteistyön eri sektoreilla tapahtuneen asiallisesti.
- Yleensä on ollut hyvää, mutta esim. liikennesuunnittelussa yleensäkin ja bussilinjoissa ei huomioitu vanhusten ja asukkaiden näkökulmia.

Yhteistyö poliittisten päättäjien kanssa

- Vanhusneuvostolla ei oikein ole poliittista merkkiä, koska käsittääksemme yritämme toimia ei-poliittisin perustein, ainakin toistaiseksi.
- Yhteistyö on ollut kohtuullista kaikilta osin. Poliittisten päättäjien kohdalla yhteistyötä toki voisi olla huomattavasti enemmän. Tiedonvaihtoa ja -siirtoa.
- On käsittääkseni ollut melko vähäistä, epätasaista sekä satunnaista. Yhteistyötä ja keskinäistä yhteydenpitoa pitäisi lisätä ja systematisoida sekä neuvosto- että yksittäisten jäsenten tasolla.
- Vain vaalien aikaan?

Yhteistyö viranhaltijan johdon kanssa

- sujuu hyvin
- Todella vähäistä, pitäisi lisätä ehdottomasti. Viranhaltijajohdon tulisi ohjeistaa oman toimialansa valmistelijoiden yhteydenpitoa vaikuttamistoimielimiin.
- Lähinnä tiedotuksen jakamista. Järjestön kannalta hyvin byrokraattista ja viranomaista, jossa ei ole huomioitu toimijoiden vapaaehtoisena toimimista. Myös esim. mitkä ovat eri suurusten järjestöjen avustusten perustelut, jos esim toiminta ja jäsenmäärä järjestössä kasvaa, avustusta pienennetään?

Yhteistyö valmistelevien viranhaltijoiden kanssa

- Melko vaihtelevaa, riippuu henkilöstä. Joidenkin kanssa toimii oikeinkin hyvin, jotkut eivät osaa hyödyntää vanhusneuvostoa omassa valmistelussaan
- Käytännössä ei kovin sujuvaa. Esim. kohtuullisten toimitilojen saaminen seuraavalle kaudelle on epävarmaa ja monien kyselyjen takana.

Yhteistyö eläkeläisjärjestöjen kanssa

- Toimii jotenkuten, mutta pitäisi lisätä ja systematisoida.
- Järjestöiltä varmasti saadaan tietoa varsin hyvin, mutta yleensä nämä järjestöt kantaa jonkinlaista poliittista kantaa.
- Monista vanhusten asioista eläkeläisjärjestöille on yhtenäinen kanta

Yhteistyö muiden vaikuttamistoimielinten kanssa

- Jäänyt käytännössä melko vähäiseksi. Nuorisovaltuusto on käynyt esittäytymässä vanhusneuvostossa. Yhteistyötä pitäisi ehdottomasti lisätä erityisesti vammaisneuvoston ja monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kanssa
- Armas-festivaali ja Järjestöringin Hyvinvointimessut

Vanhusneuvoston sisäinen työskentely

- Sisäinen johtaminen, työnjako ja keskinäinen työnjako on mielestäni toiminut hyvin

Johtaminen

- Nykyistä puheenjohtajistoa tulisi laajentaa yhdellä henkilöllä, jolloin siitä muodostuisi työvaliokunta. Työvaliokunta on keskeinen toimielin, koska se valmistelee ja päättää mitä asioita tuodaan milloinkin vanhusneuvoston käsittelyyn sekä vastaa usein myös lausuntojen ja kannanottojen pohjaesityksistä

- Johtaminen sujuu varsin hyvin, kun puheenjohtaja tuntee väkensä.
- Kokousten valmistelu ollut hyvä. Aikapula kokouksissa merkittävä.
- Johtaminen ja työnjako on ollut selkeä ja asiallinen.
- Ok, hyvä puheenjohtaja ja asiat koordinaattorin toimesta valmisteltu

Työnjako

- Osallistuminen erilaisten työryhmien työskentelyyn ei jakaudu tasaisesti kaikkien vanhusneuvoston jäsenten kesken. Työryhmien edustajien rooli ja viestintä kaipaavat selkeämpää pohdintaa ja ohjeistamista
- Työnjako sujuu myös kohtuullisen hyvin, koska puheenjohtaja tuntee väkensä.
- On ok

Keskinäinen yhteistyö

- Työskentelyilmapiiri vanhusneuvostossa on ollut rakentava ja yhtenäiseen näkemykseen pyrkivä. Kokouksissa käytetyt puheenvuorot kasautuvat liikaa muutamille henkilöille
- Keskinäinen yhteistyö sujuu ymmärtääkseni varsin sujuvasti eikä ole ulospäin suurempi ongelmia näkynyt.
- Keskinäinen työn jako toiminut osittain. Tehtävien jakaminen jäsenten kesken, eri toimialojen seuraaminen on ontunut ja palautetta ei ole juurikaan tullut vanhusneuvostoon.
- Keskinäistä yhteistyötä, jos se tarkoittaa jäsenten keskeistä, niin siihen en pysty ottamaan kantaa, koska sitä ei mielestäni ole tapahtunut.
- Vanhusten asiat on yhteisiä!

Kokemustoimikaudesta yleisesti ja vapaa sana

On saatu verraten hyvää kokemusta ja sen mukana opittu miten tulisi asioiden kulkea ja järjestyä.

1. Vanhusneuvosta tiedottamista tulisi lisätä. Tarvitaan materiaalia ja näkyvyyttä messuilla, toreilla ja vanhustenpäivässä. Juhlissa voisi jakaa materiaalia ja tehdä kyselyjä (virkamiestunteja lisää).

2. Voisiko tehdä tiedotteen eläkkeelle siirtyville, jossa Vantaan kaikki eläkejärjestöt ja yhdystiedot.

Ensiksi hieman historiaa miksi Vantaan vanhusneuvosto on mielestäni ikään kuin lipsahtanut "sivuraiteelle" suhteessa eläkeläisjärjestöjen äänen välittäjänä kunnallisissa päätöksissä.

Vantaalla oli hyvin toimiva vanhusneuvosto ennen vanhusneuvostolakia.

Viimeisessä kokouksessamme silloinen Vantaan vanhusneuvosto päätti seuraavasti: emme tarvitse mitään muutosta toistaiseksi, vaan katsomme miten toimintamme jatkuu uuden lain aikana. (En muista sanamuotoa tarkalleen) Tämä historiasta.

Uusi vanhusneuvosto valittiin ja eläkeläisjärjestöt heitettiin sivuun?

Miksi Vantaan vanhusneuvoston jäsenet ovat ikään kuin ulkopuolisia, eivät eläkeläisjärjestöjen jäseniä? Jos he ovat poliittisten puolueiden jäseniä olisi hyvä ja tarpeellista, että kunkin vanhusneuvoston jäsenen kohdalla olisi maininta ketä he edustavat! Niin kuin meidän eläkeläisjärjestöjen kohdalla on!

Itselleni kulunut toimikausi oli ensimmäinen vaikuttamistoimielimen jäsenenä. Näiden vuosien aikana olen oppinut paljon. Kesti kuitenkin aikansa ennen kuin hahmotti vaikuttamistyön kokonaisuuden ja sen eri tasot. Vantaa on iso kaupunki, lisäksi vaikuttamistyö on täysin erilaista kuin työskentely muissa luottamustehtävissä. Olisi ollut hyvä jos toimikauden alussa olisi ollut kunnollinen perehdytysseminaari, silloin ei

ehkä olisi tarvinnut haparoida niin paljon ja olisi päässyt nopeammin tehokkaan työskentelyn alkuun.

Vaikuttamistyön kannalta on tärkeää, että vanhusneuvosto tekee jatkuvaa sisäistä arviointi- ja kehittämistyötä. On tärkeää miettiä mikä on milloinkin se tehokkain ja tarkoituksenmukaisin tapa tuoda ikäihmisten näkökulmaa valmistelun ja päätöksenteon eri vaiheisiin.

Tärkein asia, jonka olen kauden aikana oppinut on se, että vaikuttamistyön perusedellytys on vanhusneuvoston jäsenten keskinäinen hyvä yhteistyö sekä yhteisen näkemyksen löytäminen. Mielestäni se on Vantaan vanhusneuvostossa toiminut hyvin. Toivottavasti sama linja jatkuu!

Olen kokenut yleisesti ottaen neuvoston kauden miellyttävänä ja leppoisana yhteistyöhenkisenä tapahtumana.

Hyvä toimikausi, paljon olen voinut jakaa omalle eläkeläis- ja tausta ryhmälleni tietoa suunnitelluista ja toteutuneista vanhusten asioista. Kiitos tästä kaudesta.